

ኣብ መንጎ ህዝብታት ባእሲ የለን!

ለባም ሓታቲ፡ ህዝቢ ትግራይ ምስ ጎረቤቱ ህዝቢ ኤርትራ ይኹን ምስ ኣሕዋቱ ኢትዮጵያውያን እንታይ የጋጭዎ? ኢሉ ምስ ዝምርምር፡ ንህዝቢ ዝውክል ቅንጣብ ምኽንያት ኣይርከብን። ካልኣይ ክፋል ቃለ-መጠይቕ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ነቲ ጠንቂ ግርም ገይሩዮ ኣነጹሩዎ። ኣብዘን ሰለስተ ነጥብታት ክጽግኹ ይከኣል።

1) ንህዝቢ ትግራይ ኣብ መንቀራቕቂ ዘእተዎ ጸገም፡ ማለሊት ነበር፡ ንጸቢብ ጉጅለኣዊ ዕላማ ዝሃንደሰቶ ክፋፋሊን በለጸዊን ፖለቲካ፡ ነዚ ዕላማዚ ከገልግል ዝሓንጠጠቶ ዘይክውንነታዊ ሕገ-መንግስቲዮ። ነዚ ሕርያዚ፡ ብግዳማዊ ደገፍ ንምዕዋት፡ “ምስ ውሽግ ኣደኻ ተመሳሲልካ ሕደር” ብዝብል ፈሊጥ ምስ ሓያላን ዝተፈጥረ ዝምድና ድማ፡ ነቲ ስርዓት ከዳሚ ናይ ደገ ኣጀንዳታት ገይሩ፡ ንኢትዮጵያ ናጻ ሕርያ ዘይብላ ተማእዛዚት ሃገር ቀይሩዎ።

2) ኣብ 1998 ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ዝተሃቀነ ወራር፡ ንረብሓ ህዝቢ ትግራይ ወይ ንረብሓ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝውክል ኣይነበረን። ደባት ጠንቂ ውግእ ክኸውን ኣይክእልን። ደባት ሃገራት ኣፍሪቃ፡ መግዛእቲ ዝሓንጸጸዮ። ኣብ ኣህጉራዊ ሕግን መትከላትን ድማ፡ ብኡ ካብ ምቕያድ ወጻኢ ካልእ ምርጫ የለን። እቲ ሓቂ እዚ እናኾነ፡ ብዶብ ዝተመኸነዮ ኩናት ተወሊዑ፡ ዘየድሊ ደም ፈሲሱ፡ ዘየድሊ ጽልኢ ተፈጠሩ። ፍርዲ ምስ ተዋህበ ‘ኣይንቕበሎን’ ዝተባህለውን ብምርጫ ህዝቢ ትግራይ ወይ ህዝቢ ኢትዮጵያ ኣይነበረን። ናይ ግዳም ዛዕባዮ። ኣብ 2006 ጃንዳ ወያነ ኣብ ሶማሌ ዝፈጸመቶ ወራር ብተመሳሳሊ ናይ ኣመሪካ ተልእኾ እምበር፡ ድላይ ህዝቢ ኢትዮጵያ ኣይነበረን።

3) ጃንዳ ማለሊት ኣብ ስልጣን ከላ ዝኸደቶ መንገዲ፡ ኣብ ክንዲ መሰል ህዝቢ ትግራይ ምርግጋጽን ምስ ካልኣት ህዝብታት ብስኒት ዝነበረሉ ባይታ ምጥጣሕን፡ ናብ ዕብላላን ግባብንዮ ኣምራሑ። ጸቢብነት፡ ብልሽውናን ፍግሪን ናይዛ ጉጅለ ድማ፡ ንህዝቢ ትግራይ ብካልኣት ህዝብታት ኢትዮጵያ ከም ጉሒላ ኣጠሚትዎ። ኣብ ፖለቲካ “ቦናፓርቲዝም” ዝብል ኣምር ኣሎ። ካብ ተግባር ናፖልዮን ቦናፓርቲ ዝተወሰደ። እዚ ኣምርዚ ብብዙሓት ዝተፈላለዩ ትርጉም ይወሃቦዮ። ብኣገላልጻ ካርል ማርክስ፡ ኣንጻር ገዛኢ ደርቢ ክትቃለስ ጸኒሕካ ንባዕልኻ ናብ ገዛኢ ደርቢ ምቕያር ማለትዮ። ናፖልዮን ኣንጻር ንጉሳዊ ኣገዛዝኣ ተላዒሉ፡ ምስ ተዓወተ ንነብሱ ‘ንጉስ’ ስለዝሾመ። ብተመሳሳሊ ህዝቢ ትግራይ ኣንጻር ህመሻን ዕብላላን ዝተቐለሰ ንማዕርነታዊ ሓድነት እምበር፡ ንኻልኣት ክዕብልል ወይ ክድህኽ ኣይነበረን። ጃንዳ

ማለሊት ነበር ግን፡ ነቲ ቻልሲን ዝተኸፍሎ መስዋእቲን መስመሩ ኣስሒታቶ። ምህርቱ ድማ፡ ጽልኢን ምትፍናንን ዕንወትን ደም ምፍሳስን ኮይኑ፡ መወዳእታኡ ውድቀት ኣኸቲሉ። እቲ ዝኸፍኦ፡ ካብ ውድቀት ኣብ ክንዲ ምምሃር፡ ኣብዚ ዝሓለፈ ክልተ ዓመት ዝተራእየ ዕንደራ ህድማ ንቕድሚትን ኣኸቲልዎ ዘሎ መቐዘፍቲን ዕንወትን እዩ። እዚ እውን ረብሓ ህዝቢ ትግራይ ዘይውክል፡ ብግዳም ዝተደረገኸዩ። ዝያዳ ኹሉ ዝተሃሰየ ድማ ህዝቢ ትግራይ'ዩ። ሓቂ'ዩ፡ ዝተኻየደ ሕንዛም ስብከት ንብዙሓት ኣጋግዶ'ዩ። ሕጂ ግን ኣእምሮ ዘለዎ ኩሉ ተማሂሩ ኣሎ። ህዝቢ ትግራይ ምስ ኣሕዋቱ ህዝብታት ኢትዮጵያን ምስ ህዝቢ ኤርትራን ተጋጭዮ እንታይ ረቢሑ? እንተደኣ ኢልና፡ ዋላ ሓንቲ። ጸወታ ባዶ ድምር (zero sum game) ኩሉ ስለዝተማህረሉ፡ ካብ ሕጂ ንንዩው መኻሪ ዘድሊ ኣይኮነን። ህዝቢ ኢትዮጵያ ንሓድሕዱ ብስኒት ዘነባብሮ፡ ቅርሕንትን ጽልእን ደም ምፍሳስን ዘወግድ፡ ምስ ኤርትራን ካልኣት ጎረቤቱን ድልዱል ዝምድና ንምፍጣር ዝሕግዝ ፖለቲካ ከምጽእ ኣለዎ። ካልእ ምርጫ ዕንክሊል ጥራይ'ዩ። ህዝቢ ትግራይ ሕጂ'ውን ሃናጺ ኣበርክቶ ክገብር፡ ምስ ህዝቢ ኤርትራ ዝምድናኡ ከደልድል፡ ምስ ህዝብታት ኢትዮጵያ ዘለዎ ሰፊሕ ረብሓ ክቋደስ፡ ብስኒት ዘነባብሮ ሰላማዊ ሃዋህው ክፈጥር ዕድል ኣለዎ። እቲ ዘዋጽእ ሕርያ፡ ሓድሽ ምህዞ ዘይብሉ ንጹርን ቀሊልን'ዩ። ኣብ መንጎ ህዝብታት ባእሲ የለን!

ቦርድ ክፍሊ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ